

Pécsi Ítéltábla
Pf.IV.20.010/2019/5. szám

Pf.IV.20.109/2017/3. szám

A Pécsi Ítéltábla a dr. Bujtás István (ügyvéd címe) ügyvéd által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Molnár Éva (ügyvéd címe) ügyvéd által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen - házastársi közös vagyon megosztása iránt indított perében a Szekszárdi Törvényszék 2017. március 29. napján kelt, 6.P.20.283/2015/39. számú ítélete ellen az alperes részéről 40. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - a házastársi közös ingóvagyon megosztása tárgyában - az alábbiak szerint változtatja meg:

- a felek házastársi közös vagyonához tartozó, a vagyonmérlegben 26. tétel alatt feltüntetett **O.** személygépkocsit 250.000 (kettőszázötvenezer) forint értékben az alperes tulajdonába adja, és az alperes részéről a felperesnek fizetendő értékkiegyenlítés összegét 5.253.587.- (ötmillió-kettőszázötvenháromezer-ötszáznyolcvanhét) forintra felemeli, a késedelmi kamattal érintett tőkeösszeg érintetlenül hagyása mellett.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek a tulajdonába kerülő ingóságokat a vagyonmérlegben megjelölt értéken.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét - a házastársi közös ingóvagyon megosztása - tárgyában helyben hagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság 6.P.20.524/2011/63. szám alatti ítéletében a felek házastársi közös vagyonát megosztotta akként, hogy kötelezte az alperest, adja ki a felperesnek 15 nap alatt a vagyonmérlegből a következő ingóságokat: konyhabútor 10.000. forint, gáztűzhely 5.000.-forint, mikrohullámú sütő 5.000.- forint, grillsütő 1.000.- forint, sarok ülőgarnitúra +1 fotel 10.000.- forint, szőnyeg 500.-forint, fagyasztóláda 1.000.- forint, könyvespolcos szekrény 1.000.- forint, akasztós szekrény 1.000.- forint, ITT TV 5.000.- forint, automata mosógép 5.000.- forint, 1 db függöny 1.000.- forint, 3 db függöny 3 1 db függöny 500.- forint, hintaágy 1.000.- forint, fa kerti asztal és 4 db szék 2.000.-forint, négyrészes szekrénysor 10.000.- forint, **O.** személygépkocsi 250.000.- forint, összesen 309.000.- forint értékben és kötelezte a felperest 43.500.- forint ingó értékkiegyenlítés fizetésére. Megállapította, hogy a **S.i ...8 hrsz.** alatt felvett, **S., P. utca ...** szám alatti ingatlanon a felperes tulajdoni hányada 616/1000, míg az alperes tulajdoni hányada 384/1000. Kötelezte az alperest, hogy

fizessen meg 60 nap alatt a felperesnek 5.000.000.- forintot az ingatlanon fennálló 300/1000 tulajdoni hányada megváltására, megállapította, hogy ezzel a felperes tulajdoni hányada 316/1000, az alperes tulajdoni hányada 684/1000 tulajdoni hányadra módosul. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg további 440.000. forintot, és 2014. november 1. napjától a közös tulajdon megszüntetésig havi 10.000.- forint többlethasználati díjat.

A Pécsi Ítéletábrla Pf.VI.20.002/2015/10. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési és csatlakozó fellebbezési kérelem korlátaira tekintet nélkül hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította, mert álláspontja szerint a rendelkezésre álló peradatok alapján a felek jogvitájában érdemben nem lehet állást foglalni, az elsőfokú bíróság nem adott megfelelő tájékoztatást a feleknek a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről, nem vett fel megfelelő bizonyítást az egyes releváns kérdésekre.

A megtakarításokkal összefüggésben a másodfokú bíróság az alábbiakat állapította meg:

Az alperes a **B.B.** nál 2004. június 28-án nyitotta a ... számú értékpapírszámlát, azon 8.232.841 forint értékű értékpapírt helyezett el. A számlát 2010. július 5-én zárták. A **000** számú értékpapírszámlát az alperes 2000. október 21-én nyitotta, és 2010. június 10-én szüntette meg. A számla nyitáskori értéke a rendelkezésre álló dokumentumokból nem állapítható meg. A felperes **00000000000000** számú, HUF betétszámláját 2006. február 14-én nyitotta a **B.B.**nál, és 2007. március 26-án szüntette meg.

A felek életközösségének megszakadásakor, 2006. év végén az értékpapírok értéke: Bu.Kötvény: 593.677 forint, B: 6.498.000 forint, A.: 3.500.000 forint, összesen 10.094.175 forint volt. A **B.** értékpapír 6.000.498 forintos összegét 2007. április 25-én értékesítette a felperes, ebből, és az árfolyamnyereségből 6.267.691 forintot vett fel, ezzel a **B.** állománya megszűnt.

Az elsőfokú bíróság - a megismételt eljárás eredményeként - az alábbi tényállást állapította meg:

A peres felek házastársak voltak, 1982. december 2. napján kötöttek házasságot, azt megelőzően pár hónappal létesítettek életközösséget a felperes **S., P. utca** szám alatti lakásában. Házasságukból gyermek nem született, azonban közösen nevelték a felperes első házasságából 1974. évben született **G.T.**, 1976. évben született **G.I.**, valamint az alperes első házasságából 1971. évben született **Cs.R.** nevű gyermekét. A felek 1982-ben vásárolták meg a **S., P. utca ...** szám alatti ingatlant, a tulajdoni hányaduk 1/2-1/2 arányban került bejegyzésre, az ingatlanon lévő épületet elbontották, és közösen új családi házat építettek, melybe 1988 augusztusában költöztek, a használatba vételi engedély 1988. október 14-i keltezésű. A bentlakás ideje alatt, 1989. március 31-ig az utcai mellvédfalat építették meg, a külső vakolást készítették el, és ebben az időszakban készült el az alperes műhelyét is magába foglaló melléképület, melyben az alperes a vállalkozói tevékenységét végezte. 1994.évben nagyobb felújítási munkák történtek, álmennyezet készült, tapétázás, nyílászárók festése. Az ingatlan jelenlegi forgalmi értéke 15.900.000.- forint.

1988-ban a felperes értékesítette a simontornyai lakását, a vételárból 355.000.- forint illette meg, az alperes 1994-ben adta el a budapesti lakását, az ebből befolyt összeg 1.055.000.- forint volt.

Az életközösség a felek között 2006-ben szűnt meg, a Tamási Városi Bíróság 2007. szeptember 18-án jogerőre emelkedett, 2.P.20.527/2007. számú ítéletével bontotta fel házasságukat.

Az alperes a **B.B.**nál 2004. június 28-án nyitotta a ... számú értékpapír számlát, azon 8.232.841

forint értékű értékpapírt helyezett el, a számlát 2010. július 5-én zárták. Ugyanennél a pénzügyintézetnél a **000** számú értékpapírszámlát az alperes 2000. október 21-én nyitotta és 2010. június 10-én szüntette meg. A számla nyitáskori értéke a rendelkezésre álló dokumentumokból nem állapítható meg. A **00000000000000** számú betétszámlát pedig 2006. február 14-én nyitotta az alperes ugyanannál a pénzügyintézetnél, és 2007. március 26-án szüntette meg. A felek életközösségének megszakadásakor az értékpapírok értéke: B. Kötvény: 593.677 forint, **B.**: 6.498.000 forint, A: 3.500.000 forint, összesen: 10.094.175 forint volt. A **B.** értékpapírt 2007. április 25-én értékesítette a felperes, ebből és az árfolyamnyereségből 6.267.691 forintot vett fel, ezzel a **B.** állománya megszűnt.

A felperes keresetében kérte a házastársai közös vagyon megosztását, valamint - különvagyoni szerzésre hivatkozással - a **S., P. utca ...** szám alatti ingatlanra vonatkozóan az $\frac{1}{2}$ tulajdoni arányhoz képest 83/100 tulajdoni résarány fennállásának megállapítását, és az alperes kötelezését arra, hogy váltsa magához tulajdoni illetőségét 12.000.653.- forint megváltási ár ellenében. Különvagyoni igényét arra alapította, hogy a két gyermeke után 130.000.- forint szociálpolitikai támogatásban részesült, szülei 300.000.- forintot nyújtottak az építkezéshez, és értékesítette a simontornyai lakását, melyből befolyt 355.000.- forintot is az építkezésre fordította. Teljesítőképesség hiányában kérte a közös tulajdon árverési értékesítéssel történő megszüntetését. A házastársi ingóvagyon megosztása körében elfogadta a vagyonmérlegben megjelölt ingók alperes által megjelölt értékét, kérte az 1-9.,11.,12.,15.,16.,20.,21.,23.,26. tétel alatti ingóságok tulajdonába adását, vállalta az értékkiegyenlítés fizetését. Kerestet terjesztett elő többtelehasználati díj megfizetése iránt is, 2011. március 1. napjától kezdődően havi 41.500.- forint összegben. Kérte továbbá az életközösség megszakadásakor az alperes nevén a pénzügyintézetknél elhelyezett készpénz fele részének megfizetésére kötelezni az alperest, ennek összegét 6.032.392.- forintban jelölve meg.

Az alperes a kereset jogalapját nem vitatta, a felperes különvagyoni igényét nem ismerte el, álláspontja szerint a felperes az ingatlana értékesítésből származó bevétele nem az építkezésre fordította, a szülői támogatást csak az édesapja halálakor, 1992-ben kapta meg. Állította, hogy 7.000.000.- forint különvagyoni megtakarítással rendelkezett az ingatlan megvásárlásakor, e különvagyonból épült a családi ház, az 1994. évi munkák pedig a budapesti ingatlan eladásból neki jutó 1.055.000.- forintból készültek el. Nem ellenezte az ingatlanon fennálló közös tulajdon megszüntetését, a felperes tulajdoni hányadát magához kívánta váltani, teljesítőképességét 5.000.000.- forintban jelölte meg. Árverés elrendelését ellenezte. Vitatta, hogy a pénzügyintézetnél elhelyezett pénz közös vagyon lenne, állítása szerint édesapja kérésére helyezte el 1997-ben értékpapírszámlán a saját nevére a szülei megtakarítását, és kezelte azt azzal a céllal, hogy az unokák részesüljenek belőle. A többtelehasználati díj iránti kereset elutasítását is kérte. A felperesnek járó összegbe beszámítani kérte a felperes elköltözéséig felmerült rezsiköltség - 913.992.- forint - fele részét.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a peres felek házastársi közös vagyonát megosztotta, és a felperes tulajdonába adta a vagyonmérleg 1-9.,11.,12.,15.,16.,20-21.,23. és 26. tétele alatt feltüntetett ingóságokat, míg az alperes tulajdonába adta a 10.,13.,14.,17.,18.,19.,22.,24.,25.,27. és 28. tételszám alatti ingóságokat azzal, hogy az ingóságok összértéke 531.000 forint, az egy főre jutó érték 265.500 forint, és miután a felperes tulajdonába 309.000 forint értékben kerül ingóság, 43.500.- forint értékkiegyenlítés megfizetésére köteles. Az **O.** személygépkocsi felperes tulajdonába adását azzal indokolta, hogy a másik gépkocsi az alperes tulajdonába kerül, ezért így teljesül az a törvényi kíváncs, hogy elsődlegesen természetben kell a vagyont megosztani. Megállapította ugyanakkor, hogy a feleknek 10.094.175.- forint közös megtakarítása volt a **B.B.**ban az életközösség megszakadásakor, mert az alperes nem bizonyította,

hogy az a szülei tulajdona lett volna, egyéb hivatkozása nem volt, a közös vagyoni vélelem nem dőlt meg. E megtakarítás az alperesnél maradt, ezért az alperes ezen összeg felének megfizetésére köteles, mely összeg az ingó vagyon megosztása eredményeként a felperest terhelő 43.500.- forint beszámításával 5.003.587 forintot, ezért értékkiegyenlítés címén ennek megfizetésére kötelezte az alperest azzal, hogy kamatfizetési kötelezettsége 5.047.087 forint után 2007. május 1. napjától a kifizetés napjáig áll fenn.

Megállapította, hogy a felek közös tulajdonában álló, **S. P. u.** szám alatti ingatlanban a felperes tulajdoni hányada 5149/10000, az alperes tulajdoni hányada pedig 4851/10000. A tulajdoni arányok módosítását azért tartotta indokoltnak, mert bizonyítottanak találta azt a tényt, hogy az ingatlanban különvagyoni beruházások történtek, a felperes az előző lakása eladási árából származó 335.000.- forintból, az alperes pedig budapesti lakása eladásából származó 1.055.000.- forintból az elvégzett beruházásokhoz szükséges összeget különvagyoni hozzájárulásként bocsátotta rendelkezésre. Nem találta bizonyítottnak az alperesi állítást, mely szerint az életközösség megkezdésekor 7.000.000 forint különvagyonnal rendelkezett, és a ház építéséhez ezt az összeget használták fel. Utalt e körben arra, hogy a meghallgatott tanúk - **E.P.** és **E.Pné** - csupán arról tudtak, hogy az alperesnek volt egy pénzkazettája, amiben a saját értékeit tartotta, de hogy mi volt annak a tartalma, azt nem tudták, illetve úgy nyilatkoztak, hogy a kisiparosi tevékenységéhez folyamatosan szükséges pénz ebben a kazettában volt.

Elrendelte az ingatlan közös tulajdonának megszüntetését árverési értékesítéssel, az ingatlan legkisebb árverési vételárát beköltözhető állapotban 15.900.000 forintban határozta meg, melyből sikeres árverés esetén a felperest 8.186.910, az alperest 7.713.090 forint illeti meg, az ennél magasabb összegű értékesítés esetén a legkisebb vételárát meghaladó összeg a feleket tulajdoni hányaduk arányában illeti meg. Kimondta, hogy sikeres árverés esetén az alperes köteles az ingatlan kiürítésére, megállapította, hogy az árverési költséget pedig fele-fele arányban kötelesek a felek viselni.

Kötelezte az alperest - a Ptk.140.§ (1) bekezdése alapján, a Legfelsőbb Bíróság PK 8. számú Állásfoglalását is figyelembe véve - visszamenőlegesen havi 10.000 forint, összesen 720.000 forint többlethasználati díj, valamint annak 2014. március 1. napjától számított kamata megfizetésére, valamint 2017. március 1. napjától havi 10.000 forint többlethasználati díj fizetésére a közös tulajdon megszüntetéséig. A jogalap körében utalt a családjogi bírói gyakorlatra, mely elfogadja a többlethasználati díj iránti igényt megalapozó kényszerítő körülménynek annak bizonyítottságát, hogy a lakást elhagyó számára a másik féllel egy lakásban élés elképzelhetetlenné vált a felek között kialakult feszült légkör miatt. Bizonyítottanak találta azt a felperesi tényállítást, hogy az alperes magatartása készítette az elköltözésre, hogy az alperes erőszakosan lépett fel a felperessel szemben, egy alkalom - amikor a felperes már egyre több időt töltött távol, de még visszajárt - a felperest kizárta az ingatlanból, és csak rendőr közbenjárására engedte be.

Alaptalannak találta az alperes rezsiköltséggel kapcsolatos beszámítási kifogását, mert a meghallgatott tanúk vallomása alapján bizonyítottanak találta azt a tényt, hogy a felperes a rezsiköltség rá eső részét az elköltözésig az alperesnek megfizette.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, és az ingó vagyon megosztása körében a vagyonmérleg 26. tétele alatti **O.** személygépkocsi tulajdonába adását, vállalva az értékkülönbség megfizetését. A közös ingatlan vonatkozásában változatlanul állította, hogy az életközösség megkezdésekor 7.000.000 forint megtakarítással rendelkezett, ebből fedezték a beköltözésig felmerült munkák

költségeit, ezért e tény figyelembevételével kérte a tulajdoni hányadok módosítását. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság sikeres árverés esetére kiköltözésre kötelezte. A felperes többlethasználati díj megfizetése iránti keresetének elutasítását kérte, e körben hivatkozott arra, hogy a felperes az emeleten két szobát lezárva tart, kulccsal rendelkezik a főbejárathoz, bármikor bemehet az ingatlanba, és - erre utaló nyomok szerint - alkalmanként bent is jár. Utalt arra, hogy az emeleti részen lévő három szobából maga egy szobát használ. Sérelmezte a beszámítási kifogás elutasítását is, kérte, hogy a bíróság a rezsiköltség iránti igényének adjon helyt.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A Pécsi Ítéltábla Pf.IV.20.109/2017/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, a vagyonmérlegben 26. tétel alatt feltüntetett **O.** személygépkocsit 250.000.- forint értékben az alperes tulajdonába adta, és az alperes által a felperesnek fizetendő értékkiegyenlítés összegét a késedelmi kamattal érintett tőkeösszeg érintetlenül hagyása mellett 5.243.587.- forintra felemelte. Az alperes többlethasználati díj fizetésére kötelezését mellőzte, és elutasította a többlethasználati díj fizetésére irányuló keresetet. Az ingóvagyon megosztására körében kifejtette, hogy a méltányosság és arányosság követelményének az felel meg, ha a 26. tétel alatti gépkocsi, melyet (az életközösség megszakadása óta az alperes használ), az alperes tulajdonába kerül.

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.II.20.350/2018/12. számú részítéletével a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott rendelkezései közül a tulajdonjog megállapítás iránti keresettel kapcsolatos részében hatályában fenntartotta, a házastársi közös ingóvagyon megosztása tárgyában hatályon kívül helyezte, és ebben a keretben a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Kifejtette, hogy a másodfokú bíróság helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletének a házastársi ingóvagyonba tartozó, a vagyonmérlegben 29. tétel szám alatt felvett és az alperes birtokába került 10.094.175.- forint megtakarítás megosztását tartalmazó rendelkezését, de az ítélet indokolása nem tartalmazza, hogy a másodfokú bíróság az erre vonatkozó fellebbezést miért tartotta alaptalannak. Az indokolás elmulasztásával a másodfokú bíróság megsértette a Pp. 221.§ (1) bekezdését, ezért érdemben nem volt elbírálható a felülvizsgálati kérelem. Előírta, hogy megismételt eljárásban a másodfokú bíróságnak meg kell indokolnia a vagyonmérleg 29. tételszáma alatt felvett megtakarítás elszámolására vonatkozó döntését.

Az alperes a megismételt másodfokú eljárásban fenntartotta a házastársai közös ingóvagyon megosztása vonatkozásában előterjesztett fellebbezését.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében - változatlanul - kérte az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel érintett része helybenhagyását.

A fellebbezés kisebb részben alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által - a házastársi közös ingóvagyon vonatkozásában - megállapított tényállásból mellőzi annak megállapítását, hogy az alperes 1997-ben nem nyitott bankszámlát a **B.B.**nál (elsőfokú ítélet 8. oldal alulról a 2. bekezdés 2. mondat) és a tényállást az elsőfokú eljárás iratai alapján az alábbiakkal egészíti ki:

Az alperes 1997. március 19-én kötött értékpapírszámla szerződést és helyezett el értékpapírszámlán saját nevére 2.200.300.- forintot (6.P.20.524/2011/38. számú irat melléklete).

Az életközösség megszakadásának időpontjában a peres feleknek az alábbi közös ingó vagyona

volt:

Ingóságok	Felperesnél	Alperesnél
1. konyhabútor	----	10.000 forint
2. gáztűzhely	----	5.000 forint
3. mikró	----	5.000 forint
4. grillsütő	----	1.000 forint
5. sarokülő garnitúra+ 1 db fotel	----	10.000 forint
6. 2 x 3-as szőnyeg	----	500 forint
7. fagyasztóláda	----	1.000 forint
8. könyvespolcos szekrény	----	1.000 forint
9. akasztós szekrény	----	1.000 forint
10. Samsung TV	---	30.000 forint
11. ITT TV	----	5.000 forint
12. automata mosógép	---	5.000 forint
13. Szieszta gázkályha	----	3.000 forint
14. 5 db 4 x 2,7 m függöny	----	1.000 forint
15. 8m x 2,7 m függöny	----	1.000 forint
16. 3 db 1,3 x 2 m függöny+1 db 2,1 x 1,3 m függöny	----	500 forint
17. 5 db 4,6 m-es függönytartó	----	1.000 forint
18. vizes csiszoló	----	5.000 forint
19. videó	----	1.000 forint
20. hintaágy	----	1.000 forint
21. fa kerti asztal és 4 db szék	----	2.000 forint
22. fűnyíró	----	1.000 forint
23. négyrészes szekrény	----	10.000 forint
24. franciaágy 2 db éjjeli szekrénnel, pipere asztallal és 2db ülőkével	----	10.000 forint
25. asztal 6 db székkal, 2 db tálaló szekrénnel	----	15.000 forint
26. O. személygépkocsi	----	250.000 forint
27. Aro tehergépkocsi	----	150.000 forint
28. TV állvány	----	5.000 forint
29. készpénz	----	10.094.175 forint
Összesen:	----	10.625.175 forint

Az így kiegészített tényállásra is figyelemmel a másodfokú bíróság az **O.** gépkocsira vonatkozóan nem ért egyet az elsőfokú bíróság döntésével.

A jelen eljárásban még alkalmazandó, házasságról, családról és gyámságról rendelkező 1952. évi IV. törvény (Csjt.). 27. § (1) bekezdése szerint a házasság megkötésével a házastársak között a házassági életközösség idejére házastársi vagyontársaság keletkezik. Ennek megfelelően a házastársak közös tulajdona mindaz, amit a házassági életközösség ideje alatt akár együttesen, akár külön-külön szereznek, kivéve azt, ami valamelyik házastárs különvagyonához tartozik. A Csjt. 28. § (1) bekezdése szerint a házastárs különvagyonához tartozik: a) a házasságkötéskor megvált vagyontárgy, b) a házasság fennállása alatt öröklés jogcímén szerzett vagy ajándékba kapott vagyontárgy.

A Csjt. 31.§ (2) bekezdése szerint a házassági életközösség megszűnésekor a vagyontársaság véget ér, és bármelyik házastárs követelheti a közös vagyon megosztását. A (3) bekezdés szerint a házastársak vagyonszerzését a házassági életközösség megszűnésekor meglévő közös vagyonból lehetőleg természetben kell kiadni. Amennyiben ez bármely okból nem lehetséges, vagy számottevő értékcsökkenéssel járna, a megosztás módját vita esetén a bíróság állapítja meg. Az (5) bekezdés szerint a bíróságnak gondoskodnia kell arról, hogy a vagyoni igények rendezésénél egyik házastárs se jusson méltánytalan vagyoni előnyhöz.

Helyesen indult ki az elsőfokú bíróság abból, hogy a megosztás elsődleges módja a természetbeni megosztás, ennek alkalmazásakor a méltányosság és az arányosság követelményének érvényesülnie kell, arra kell törekedni - az ésszerűség határain belül - hogy a természetbeni megosztással hozzátétőlegesen azonos érték jusson mindkét házastársnak az azonos jellegű vagyontárgyból, az arányosságot ezért nem csak az összérték, hanem az összetétel szempontjából is vizsgálni kell. Emellett a bíróságnak az okszerű gazdálkodás követelményére is figyelemmel kell lennie, ezért az egyik házastárs által huzamos időn át használt vagyontárgyat célszerű annak a házastársnak a tulajdonába adni - különösen akkor, ha erre igényt tart, és vállalja az értékkiegyenlítés megfizetését - aki azt használta.

A perbeli esetben a felek életközössége közel 10 éve szakadt meg, a felek között vitás, 26. tételszám alatti személygépkocsit ez idő óta folyamatosan az alperes használta, és ő viselte az ezzel kapcsolatos költségeket is. A gépjármű jelenlegi műszaki állapotáról információ nem áll rendelkezésre. A másik gépjármű, melyet az elsőfokú bíróság egyenlő műszaki és használati értékűnek tekintett, egy, az alperes vállalkozásában korábban használt kis-tehergépjármű, így a két gépjármű használati értéke nem azonos, nem lehet úgy tekinteni, hogy ha az egyik az egyik, a másik a másik tulajdonában kerül, az a felek számára méltányos és ésszerű. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a fenti elvek szem előtt tartásával a megosztás megfelelőbb módja az, ha a gépjármű az azt használó alperes tulajdonába kerül.

A másodfokú bíróság a fentiek okán az ingóvagyon megosztása során a 26. tétel alatti gépjárművet a felek által elfogadott értéken az alperes tulajdonába adta. A felek házastársi ingóvagyonmérlegében feltüntetett 29 tétel összértéke 10.625.175 forint, ebből az ingóvagyon megosztása során a felperes tulajdonába kerülő ingóságok értéke (1-9. tétel, 11.,12.,15.,16.,20.,21.,23. tétel alattiak) 59.000 forint, míg az alperes tulajdonába kerülő (10.,13.,14.,17.,18.,19., 22.,24.,25.,26., 27., valamint 28. tétel alatti) ingóságok értéke 472.000 forint, és a birtokában van a 29. tételszám alatti 10.625.175.-forint készpénz. A közös vagyon felekre jutó értéke 5.312.587 forint, ezért az alperes köteles a felperesnek 5.253.587 forint értékkiegyenlítést megfizetni.

Az alperes fellebbezése tehát az **O.** személygépkocsi tulajdonába adása tekintetében alapos volt, ezt meghaladóan azonban alaptalan.

Az alperes kérte a vagyonmérlegből kihagyni az életközösség megszakadásakor a nevén vezetett bankszámlán kezelt 10.094.175.- forintot arra hivatkozva, hogy az a szülei megtakarítása.

A Csjt. 27.§ (1) bekezdésében írt közös vagyoni vélelemmel szemben a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperesnek kellett bizonyítani azt a tényt, hogy az életközösség megszakadásakor meglévő megtakarítás nem a közös vagyon része. Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperes e tényt nem bizonyította. Az a tény, - melynek ellenkezőjét az elsőfokú bíróság iratellenesen állapította meg -, mely szerint az alperes 1997-ben nyitott értékpapír számlát és elhelyezett rajta megközelítőleg 2,2 millió forintot, önmagában sem bizonyítja az alperesi állítást. Azt a tényt, hogy az ekkor elhelyezett 2,2 millió forint a felperes szüleinek megtakarítása volt, a kihallgatott tanúk vallomása nem bizonyítja, de az a tény sem nyert bizonyítást, hogy az életközösség megszűnésekor meglévő értékpapír állomány forrása az 1997.-es pénzelhelyezés volt. Kiegészíti még e körben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolását az alábbiakkal:

Az értékpapírszámlák keletkezésének, megszűnésének időpontja, az elhelyezett és kivett pénzüsszegek nagysága cáfolja azt az alperesi előadást, hogy a megtakarítások forrása az 1997.-ben elhelyezett 2.200.000 forint volt, a tanúvallomások pedig nem igazolták azt a tényt sem, hogy melyet 1997-ben édesanyja kérésére fektetett be 2.200.000 forintot annak érdeklében, hogy azt később az unokák között ossza szét. A három unoka közül az alperesi előadás szerint ketten 2007-ben kaptak összesen 8.000.000 forintot a nagyszülői megtakarításból az értékpapírszámlák megszüntetésével, a banki igazolás és a pénzügyi szakértő véleménye szerint azonban 2007-ben 8.000.000 forint megtakarítást nem szüntetett meg az alperes, csupán 6.267.691 forint összegűt. A három unoka vallomása sem egyezett az alperes nyilatkozatával abban a kérdésben, hogy mikor, milyen körülmények között kapták meg az állítólagos nagyszülői ajándékot. A 8. számú jegyzőkönyvben az alperes úgy nyilatkozott, hogy a három unoka egy időben kapta meg a 4.000.000 forintot, az ő jelenlétében. A 15. számú jegyzőkönyvben **E.Á.** azt vallotta, hogy 2007-ben 4.000.000 forintot kapott nagyapjától de csak csak ő és nagyapja volt jelen. Emperger Attila azt adta elő, hogy az alperes adta át neki 2007. évben a 4.000.000 forintot, és akkoriban kapta meg a másik két unoka is. Ezzel szemben **Cs.R.** 2010 nyarán kapott 4.000.000 forintot az édesapján keresztül.

Az alperes tehát a közös vagyoni vélelmet nem döntötte meg, a **B.B.**nál elhelyezett pénzüsszegek a házastársi közös vagyon részét képezték az életközösség megszakadásakor 10.094.175 forint értékben. A közös vagyoni megtakarítás tényét erősítette **U.Gy., V.I., G.T.** tanúk vallomása is, mely szerint jelentős összegű megtakarítással kérkedett az alperes. Az alperes vállalkozási tevékenységét a 19. számú okiratból szerint 2003. október 31. napján szüntette meg, az egyik értékpapírszámlát pedig 2004. évben nyitotta, így az időpontok közeli volta is az ott elhelyezett pénzeszköz vállalkozásból származását támasztják alá.

A fentiek okán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - a házastársi közös ingóvagyon megosztása tárgyában - részben megváltoztatta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján, és az alperes tulajdonába adta a vagyonmérleg 26. tételszám alatt feltüntetett **O.** személygépkocsit 250.000 forint értékben, erre tekintettel felemelte az alperes által értékkiegyenlítés címén fizetendő összeget 5.253.587 forintra a késedelmi kamatfizetés tökeösszegének érintetlenül hagyása mellett, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletét -e részében - helybenhagyta azzal a kiegészítéssel, hogy miután a felek egyező előadása szerint a felperes tulajdonába kerülő ingóságok az alperes birtokában vannak, kötelezte az alperest azokat 15 napon belüli kiadására.

Az alperes részítélettel már nagyobbrészt elbírált fellebbezése ingóvagyon megosztásával

kapcsolatos része csekély részben volt sikeres. A részítélettel elbírált fellebbezéssel összefüggésben felmerült másodfokú eljárási költségekre is figyelemmel a másodfokú bíróság a Pp. 290.§ (4) bekezdésére alapján úgy rendelkezett, hogy mindegyik fél maga viseli a másodfokú eljárás során felmerült költségét. A peres felek személyes költségmentességére figyelemmel az Itv. 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján a feljegyzett másodfokú eljárási illetéket az állam viseli.

Pécs, 2019. március 20.

. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Berki Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. bíró

Pécsi ...
Pf.IV.20.109/2017/3. szám

A Pécsi ... a dr. Bujtás István ügyvéd által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a dr. Molnár Éva ügyvéd által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen - házastársi közös vagyon megosztása iránt indított perében a ... Törvényszék 2017. március 29. napján kelt, .../39. számú ítélete ellen az alperes részéről 40.sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben az alábbiak szerint változtatja meg:

- a felek házastársi közös vagyonához tartozó, a vagyonmérlegben 26. tétel alatt feltüntetett ... személygépkocsit 250.000. (kettőszázötvenezer)forint értékben az alperes tulajdonába adja, és az alperes részéről a felperesnek fizetendő értékkiegyenlítés összegét 5.253.587.-(ötmillió-kettőszázötvenháromezer-ötszáznyolcvanhét) forintra felemeli, a késedelmi kamattal érintett tőkeösszeg érintetlenül hagyása mellett,

- mellőzi az alperes többlethasználati díj fizetésére kötelezését, és a többlethasználati díj megfizetése iránti keresetet elutasítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja azzal a kiegészítéssel, hogy kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek a tulajdonába kerülő ingóságokat a vagyonmérlegben megjelölt értéken.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság .../63. szám alatti ítéletében a felek házastársi közös vagyonát megosztotta akként, hogy kötelezte az alperest, hogy adja ki a felperesnek 15 nap alatt a vagyonmérlegből a következő ingóságokat: konyhabútor 10.000. forint, gáztűzhely 5.000.-forint, mikro 5.000.- forint, grillsütő 1.000.- forint, sarok ülőgarnitúra 3 1 fotel 10.000.- forint, szőnyeg 500.-forint, fagyasztóláda 1.000.- forint, könyvespolcos szekrény 1.000.- forint, akasztós szekrény 1.000.-forint, ITT TV 5.000.- forint, automata mosógép 5.000.- forint, 1 db függöny 1.000.- forint, 3 db függöny 3 1 db függöny 500.- forint, hintaágy 1.000.- forint, fa kerti asztal és 4 db szék 2.000.-forint, ...gyrészes szekrénysor 10.000.- forint, ... személygépkocsi 250.000.- forint, összesen 309.000.- forint értékben és kötelezte a felperest 43.500.- forint ingó értékkiegyenlítés fizetésére. Megállapította, hogy a ... hrsz. alatt felvett, szám alatti ingatlanon a felperes tulajdoni hányada 616/1000, míg az alperes tulajdoni hányada 384/1000. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 60 nap alatt a felperesnek 5.000.000.- forintot az ingatlanon fennálló 300/1000 tulajdoni hányada megváltására, megállapította, hogy ezzel a felperes tulajdoni hányada 316/1000, az alperes tulajdoni hányada 684/1000 tulajdoni hányadra módosul. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg további 440.000. forintot, és 2014. november 1. napjától a közös tulajdon megszüntetésig havi 10.000.-forint többlethasználati díjat.

A/10. Számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési és csatlakozó fellebbezési kérelem korlátaira tekintet ...lkül hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította, mert álláspontja szerint a rendelkezésre álló peradatok alapján a felek jogvitájában érdemben nem lehet állást foglalni. Az elsőfokú bíróság nem adott megfelelő tájékoztatást a feleknek a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről, nem vett fel megfelelő bizonyítást az egyes releváns kérdésekre. Többek között rögzítette azt, hogy a felperesnek kell bizonyítania a többlethasználati díj iránti igénye jogalapját, a felperes állította, hogy 2011. év februárjában az alperes vele szemben durva, tetteges magatartást tanúsított, a rendelkezésre álló adatokból ez tényként nem állapítható meg, a meghallgatott tanúk nyilatkozatai ellentmondásosak, tehát a felperes e kérelme jogalapját nem bizonyította, erre vonatkozóan azonban kellő tájékoztatást sem kapott a bíróságtól.

Az elsőfokú bíróság által - a megismételt eljárásban - megállapított tényállás szerint a peres felek házastársak voltak, 1982. december 2. napján kötöttek házasságot, azt megelőzően pár hónappal létesítettek életközösséget a felperes ... szám alatti lakásában. Házasságukból gyermek nem született, azonban közösen nevelték a felperes első házasságából 1974. évben született ..., 1976. évben született ..., valamint az alperes első házasságából 1971. évben született ... nevű gyermekét. A felek 1982-ben vásárolták meg a ... szám alatti ingatlant, a tulajdoni hányaduk 1/2-1/2 arányban került bejegyzésre, az ingatlanon lévő épületet elbontották, és közösen új családi házat építettek, melybe 1988 augusztusában költöztek, a használatba vételi engedély 1988. október 14-i keltezésű. A bentlakás ideje alatt a felek 1989. március 31-ig az utcai mellvéd falat építették meg, a külső vakolást készítették el, és ebben az időszakban készült el az alperes műhelyét is magába foglaló melléképület, melyben az alperes a vállalkozói tevékenységét végezte. 1994. évben nagyobb felújítási munkák történtek, álmennyezet készült, tapétázás, nyílászárók festése. Az ingatlan jelenlegi forgalmi értéke 15.900.000.- forint.

1988-ban a felperes értékesítette a ... lakását, a vételárból 355.000.- forint illette meg, az alperes 1994-ben adta el ... lakását, az ebből befolyt összeg 1.055.000.- forint volt. Az életközösség a felek között 2007-ben szűnt meg, a ... Bíróság 2007. szeptember 18-án jogerőre emelkedett, számú

ítéletével bontotta fel házasságukat. A házasság felbontását követően a felek a közös tulajdonukban álló ingatlant közösen használták, de kapcsolatuk tovább romlott, 2011 februárjában a felperes az ingatlanból ...be az édesanyjához költözött, aki akkoriban már gondozásra szorult. A felperes a személyes holmijai elhelyezésére elköltözése óta lezárva tartja azt az emeleti szobát, amit korábban kizárólagosan használt. Az alperes a felperes számára az ingatlanba való bejutást biztosítja, egy alkalommal volt az elmúlt időszakban, hogy az alperes nem biztosította az ingatlanba való bejutást a felperesnek és ... nevű fiának, rendőr helyszínre érkezése után az alperes a felperest beengedte a lakásba. A felperes a mai napig kulccsal rendelkezik az ingatlanhoz. 2007. évtől a felperes elköltözéséig az ingatlan használatával felmerült rezsiköltség fele része 913.000.- forint volt.

A felperes keresetében kérte a házastársai közös vagyon megosztását, valamint - különvagyoni szerzésre hivatkozással - a ... szám alatti ingatlanra vonatkozóan az $\frac{1}{2}$ tulajdoni arányhoz képest 83/100 tulajdoni résarány fennállásának megállapítását, és az alperes kötelezését arra, hogy váltsa magához tulajdoni illetőségét 12.000.653.- forint megváltási ár elle...ben. Különvagyoni igényét arra alapította, hogy a két gyermeke után 130.000.- forint szociálpolitikai támogatásban részesült, szülei 300.000.- forintot nyújtottak az építkezéshez, és értékesítette a ... lakását, melyből befolyt 355.000.- forintot is az építkezésre fordította. Teljesítőképesség hiányában kérte a közös tulajdon árverési értékesítéssel történő megszüntetését. A házastársi ingóvagyon megosztása körében elfogadta a vagyonmérlegben megjelölt ingók alperes által megjelölt értékét, kérte az 1-9.,11.,12.,15.,16.,20.,21.,23.,26. tétel alatti ingóságok tulajdonába adását, vállalta az értékkiegyenlítés fizetését. Kerestet terjesztett elő többlethasználati díj megfizetése iránt is, 2011. március 1. napjától kezdődően havi 41.500.- forint összegben. Kérte továbbá az életközösség megszakadásakor az alperes nevén a pénzintézetek...l elhelyezett készpénz fele részének megfizetésére kötelezni az alperest, ennek összegét 6.032.392.- forintban jelölve meg.

Az alperes a kereset jogalapját nem vitatta, a felperes különvagyoni igényét nem ismerte el, álláspontja szerint a felperes az ingatlana értékesítésből származó bevételeit nem az építkezésre fordította, a szülői támogatást csak az édesapja halálakor, 1992-ben kapta meg. Állította, hogy 7.000.000.- forint különvagyoni megtakarítással rendelkezett az ingatlan megvásárlásakor, e különvagyonból épült a családi ház, az 1994. évi munkák pedig ... ingatlan eladásból neki jutó 1.055.000.- forintból készültek el. Nem ellenezte az ingatlanon fennálló közös tulajdon megszüntetését, a felperes tulajdoni hányadát magához kívánta váltani, teljesítőképességét 5.000.000.- forintban jelölte meg. Árverés elrendelését ellenezte. Vitatta, hogy a pénzintézet...l elhelyezett pénz közös vagyon lenne, állítása szerint az édesapja kérésére kezelte azt azzal a céllal, hogy az unokák részesüljenek belőle. A többlethasználati díj iránti kereset elutasítását is kérte. A felperesnek járó összegbe beszámítani kérte a felperes elköltözéséig felmerült rezsiköltség - 913.992.- forint - fele részét.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a peres felek házastársi közös vagyonát megosztotta, és a felperes tulajdonába adta a vagyonmérleg 1-9.,11.,12.,15.,16.,20-21.,23. és 26. tétele alatt feltüntetett ingóságokat, míg az alperes tulajdonába adta a 10.,13.,14.,17.,18.,19.,22.,24.,25.,27. és 28. tételszám alatti ingóságokat azzal, hogy az ingóságok összértéke 531.000 forint, az egy főre jutó érték 265.500 forint, és miután a felperes tulajdonába 309.000 forint értékben kerül ingóság, 43.500.- forint értékkiegyenlítés megfizetésére köteles. Az ... személygépkocsi felperes tulajdonába adását azzal indokolta, hogy a másik gépkocsi az alperes tulajdonába kerül, ezért így teljesül az a törvényi kíváncs, hogy elsődlegesen természetben kell a vagyont megosztani. Megállapította ugyanakkor, hogy a feleknek 10.094.175.- forint közös megtakarítása volt a ... Bankban az életközösség megszakadásakor, ez az alperes...l maradt, ezért az alperes ezen összeg felének megfizetésére köteles, mely összeg az ingó vagyon megosztása

eredményeként a felperest terhelő 43.500.- forint beszámításával 5.003.587 forintot, ezért értékkiegyenlítés címén ennek megfizetésére kötelezte az alperest azzal, hogy kamatfizetési kötelezettsége 5.047.087 forint után 2007. május 1. napjától a kifizetés napjáig áll fenn.

Megállapította, hogy a felek közös tulajdonában álló, ... szám alatti ingatlanban a felperes tulajdoni hányada 5149/10000, az alperes tulajdoni hányada pedig 4851/10000. A tulajdoni arányok módosítását azért tartotta indokoltnak, mert bizonyítottan találta azt a tényt, hogy az ingatlanban különvagyoni beruházások történtek, a felperes az előző lakása eladási árából származó 335.000.- forintból, az alperes pedig ... lakása eladásából származó 1.055.000.- forintból az elvégzett beruházásokhoz szükséges összeget különvagyoni hozzájárulásként bocsátotta rendelkezésre. Nem találta bizonyítottan az alperesi állítást, mely szerint az életközösség megkezdésekor 7.000.000 forint különvagyonnal rendelkezett, és a ház építéséhez ezt az összeget használták fel. Utalt e körben arra, hogy a meghallgatott tanúk - ... és ... - csupán arról tudtak, hogy az alperesnek volt egy pénzkazettája, amiben a saját értékeit tartotta, de hogy mi volt annak a tartalma, azt nem tudták, illetve úgy nyilatkoztak, hogy a kisiparosi tevékenységéhez folyamatosan szükséges pénz ebben a kazettában volt.

Elrendelte az ingatlan közös tulajdonának megszüntetését árverési értékesítéssel, az ingatlan legkisebb árverési vételárát beköltözhető állapotban 15.900.000 forintban határozta meg, melyből sikeres árverés esetén a felperest 8.186.910, az alperest 7.713.090 forint illeti meg, az en...l magasabb összegű értékesítés esetén a legkisebb vételárát meghaladó összeg a feleket tulajdoni hányaduk arányában illeti meg. Kimondta, hogy sikeres árverés esetén az alperes köteles az ingatlan kiürítésére, megállapította, hogy az árverési költséget pedig fele-fele arányban kötelesek a felek viselni.

Kötelezte az alperest - a Ptk.140.§ (1) bekezdése alapján, a Legfelsőbb Bíróság PK 8. számú Állásfoglalását is figyelembe véve - visszamenőlegesen havi 10.000 forint, összesen 720.000 forint többlethasználati díj, valamint annak 2014. március 1. napjától számított kamata megfizetésére, valamint 2017. március 1. napjától havi 10.000 forint többlethasználati díj fizetésére a közös tulajdon megszüntetéséig. A jogalap körében utalt a családjogi bírói gyakorlatra, mely elfogadja a többlethasználati díj iránti igényt megalapozó kényszerítő körülménynek annak bizonyítottságát, hogy a lakást elhagyó számára a másik féllel egy lakásban élés elképzelhetetlen... vált a felek között kialakult feszült légkör miatt. Bizonyítottan találta azt a felperesi tényállítást, hogy az alperes magatartása készítette az elköltözésre, hogy az alperes erőszakosan lépett fel a felperessel szemben, egy alkalom - amikor a felperes már egyre több időt töltött távol, de még visszajárt - a felperest kizárta az ingatlanból, és csak rendőr közbenjárására engedte be.

Alaptalannak találta az alperes rezsiköltséggel kapcsolatos beszámítási kifogását, mert a meghallgatott tanúk vallomása alapján bizonyítottan találta azt a tényt, hogy a felperes a rezsiköltség rá eső részét az elköltözésig az alperesnek megfizette.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, és az ingó vagyon megosztása körében a vagyonmérleg 26. tétele alatti ... személygépkocsi tulajdonába adását, vállalva az értékkülönbség megfizetését. A közös ingatlan vonatkozásában változatlanul állította, hogy az életközösség megkezdésekor 7.000.000 forint megtakarítással rendelkezett, ebből fedezték a beköltözésig felmerült munkák költségeit, ezért e tény figyelembevételével kérte a tulajdoni hányadok módosítását. Sérlemelte, hogy az elsőfokú bíróság sikeres árverés esetére kiköltözésre kötelezte. A felperes többlethasználati díj megfizetése iránti keresetének elutasítását kérte, e körben hivatkozott arra, hogy a felperes az

emeleten két szobát lezárva tart, kulccsal rendelkezik a főbejáráthoz, bármikor bemehet az ingatlanba, és - erre utaló nyomok szerint - alkalmanként bent is jár. Utalt arra, hogy az emeleti részen lévő három szobából maga egy szobát használ. Sétélmezte a beszámítási kifogás elutasítását is, kérte, hogy a bíróság a rezsiköltség iránti igényének adjon helyt.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés részben alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás az elsőfokú eljárás iratai alapján az alábbiakkal egészíti ki:

Az életközösség megszakadásának időpontjában a peres feleknek az alábbi közös ingó vagyona volt:

Ingóságok	Felperes...I	Alperes...I
1. konyhabútor	----	10.000 forint
2. gáztűzhely	----	5.000 forint
3. mikró	----	5.000 forint
4. grillsütő	----	1.000 forint
5. sarokülő garnitúra+ 1 db fotel	----	10.000 forint
6. 2 x 3-as szőnyeg	----	500 forint
7. fagyasztóláda	----	1.000 forint
8. könyvespolcos szekrény	----	1.000 forint
9. akasztós szekrény	----	1.000 forint
10. Samsung TV	----	30.000 forint
11. ITT TV	----	5.000 forint
12. automata mosógép	---	5.000 forint
13. Szieszta gázkályha	----	3.000 forint
14. 5 db 4 x 2,7 m függöny	----	1.000 forint
15. 8m x 2,7 m függöny	----	1.000 forint
16. 3 db 1,3 x 2 m függöny+1 db 2,1 x 1,3 m függöny	----	500 forint
17. 5 db 4,6 m-es függönytartó	----	1.000 forint
18. vizes csiszoló	----	5.000 forint
19. videó	----	1.000 forint
20. hintaágy	----	1.000 forint
21. fa kerti asztal és 4 db szék	----	2.000 forint
22. fűnyíró	----	1.000 forint
23. ...gyrészes szekrénysor	----	10.000 forint
24. franciaágy 2 db éjjeli	----	10.000 forint

szekrénnel, pipere asztallal és 2db ülőkével		
25. asztal 6 db székkal, 2 db tálaló szekrénnel	----	15.000 forint
26. ... személygépkocsi	----	250.000 forint
27. Aro tehergépkocsi	----	150.000 forint
28. TV állvány	----	5.000 forint
29. készpénz	----	10.094.175 forint
Összesen:	----	10.625.175 forint

A felek közös tulajdonában álló családi ház emeletén három szoba van, melyből egy szobát használ az alperes, egy szobát lezárva tart a felperes, aki életvitelszerűen nem lakik a lakásban, de „be-be megy”. (Felperes személyes előadása .../4. számú jegyzőkönyv 2. oldal) A lakás egy szobájában felperes - korábban a házban lakó - gyermekeinek holmija van, egyik gyermek állandó lakcíme a keresetlevél benyújtásakor is ez a lakás volt, de csak „ritkán járt haza”. (Felperes személyes előadása, .../4. számú jegyzőkönyv 2. oldal, ..., ... tanúk vallomása, .../20. Számú jegyzőkönyv 6-8. oldal)

2011. február közepén a felperes a kapuzárat lecserélte, ezt követően, ...hány nap elteltével a felperes és fia rendőr jelenlétében követelte a bejutást az ingatlanba, melyet az alperes biztosított, és biztosít azóta is (Felperes és alperes személyes előadása, .../4. számú jegyzőkönyv).

A tényállás fenti kiegészítés mellett is nagyobb részt helyesnek találta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által levont jogi következtetéseket, azonban a házastársi ingóvagyon megosztásának módja, valamint a többtelehasználati díj tekintetében eltérő a jogi álláspontja.

A jelen eljárásban még alkalmazandó házasságról, családról és gyámságról rendelkező 1952. évi IV. törvény (Csjt.) 31.§ (2) bekezdése szerint a házassági életközösség megszű...sekor a vagyontársak közös vagyonát véget ér, és bármelyik házastárs követelheti a közös vagyon megosztását. A (3) bekezdés szerint a házastársak vagyonszerzését a házassági életközösség megszű...sekor meglévő közös vagyontól lehetőleg természetben kell kiadni. Amennyiben ez bármely okból nem lehetséges, vagy számottevő értékcsökkenéssel járna, a megosztás módját vita esetén a bíróság állapítja meg. Az (5) bekezdés szerint a bíróságnak gondoskodnia kell arról, hogy a vagyoni igények rendezése...l egyik házastárs se jusson méltánytalan vagyoni előnyhöz.

I. Ingó vagyon:

Helyesen indult ki az elsőfokú bíróság abból, hogy a megosztás elsődleges módja a természetbeni megosztás, ennek alkalmazásakor a méltányosság és az arányosság követelményének érvényesülnie kell, arra kell törekedni - az ésszerűség határain belül - hogy a természetbeni megosztással hozzávetőlegesen azonos érték jusson mindkét házastársnak az azonos jellegű vagyontárgyból, az arányosságot ezért nem csak az összérték, hanem az összetétel szempontjából is vizsgálni kell. Emellett a bíróságnak az okszerű gazdálkodás követelményére is figyelemmel kell lennie, ezért az egyik házastárs által huzamos időn át használt vagyontárgyat célszerű annak a házastársnak a tulajdonába adni - különösen akkor, ha erre igényt tart, és vállalja az értékkiegyenlítés megfizetését - aki azt használta.

A perbeli esetben a felek életközössége közel 10 éve szakadt meg, a felek között vitás, 26. tételszám alatti személygépkocsit ez idő óta folyamatosan az alperes használta, és ő viselte az ezzel kapcsolatos költségeket is. A gépjármű jelenlegi műszaki állapotáról információ nem áll rendelkezésre. A másik gépjármű, melyet az elsőfokú bíróság egyenlő műszaki és használati értékűnek tekintett, egy az alperes vállalkozásában korábban használt kis-tehergépjármű, így a két gépjármű használati értéke nem azonos, nem lehet úgy tekinteni, hogy ha az egyik az egyik, a másik a másik tulajdonában kerül, az a felek számára méltányos és ésszerű. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a fenti elvek szem előtt tartásával a megosztás megfelelőbb módja az, ha a gépjármű az azt használó alperes tulajdonába kerül. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a műszaki állapot ismeretének hiányában az ezzel ellentétes megoldás a felek között újabb viták forrása lehetne.

A másodfokú bíróság ezért az ingóvagyon megosztása során a 26. tétel alatti gépjárművet a felek által elfogadott értéken az alperes tulajdonába adta. A felek házastársi ingóvagyonmérlegében feltüntetett 29 tétel összértéke 10.625.175 forint, ebből az ingóvagyon megosztása során a felperes tulajdonába kerülő ingóságok értéke (1-9. tétel, 11.,12.,15.,16.,20.,21.,23. tétel alattiak) 59.000 forint, míg az alperes tulajdonába kerülő (10.,13.,14.,17.,18.,19., 22.,24.,25.,26., 27., valamint 28. tétel alatti) ingóságok értéke 472.000 forint, és a birtokában van a 29. tételszám alatti 10.625.175.-forint készpénz. A közös vagyon felekre jutó értéke 5.312.587 forint, ezért az alperes köteles a felperesnek 5.253.587 forint értékkiegyenlítést megfizetni.

Az alperes fellebbezése tehát az ... személygépkocsi tulajdonába adása tekintetében alapos volt.

II. Ingatlan vagyon:

Az alperes fellebbezésében változatlanul azt állította, hogy az életközösség kezdetekor 7.000.000 forint készpénzvagyonnal rendelkezett, amelyet teljes egészében a családi ház építésére fordított, a ház ebből a forrásból épült fel. A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperesnek kellett e tényállítást bizonyítania, e bizonyítási kötelezettségének azonban nem tett eleget, nem bizonyította az 1982-ben, az életközösség kezdetekor meglévő nagy összegű különvagyon meglétét. Az alperes rokonai (....., ...) csupán azt tudták igazolni, hogy a felperesnek, amikor az életközösség kezdetét megelőzően velük egy ingatlanban lakott, volt egy pénzkazettája, abban kezelte a vállalkozásával kapcsolatos bevételeket, és abból finanszírozta a kiadásokat is, azonban arra már nyilatkozni nem tudtak, hogy az alperesnek lett volna ilyen mértékű vagyona, és azt a családi házas ingatlan beruházására fordította volna. Az alperes gyermeke (...), illetve keresztfia (...) ebben az időszakban még gyermekek voltak, így természetesen ismerettel a különvagyon meglétéről nem rendelkezhettek. Megjegyzi csak a másodfokú bíróság, hogy egyébként életszerűtlen is a felperesi tényállítás, hiszen amennyiben ekkora készpénz állt volna az a felek rendelkezésére, akkor nem indokolható, hogy az építkezés miért tartott 6 évig, és mikért kellett kölcsönt is felvenniük a feleknek úgy, hogy az építkezés bekerülési költsége az igazságügyi szakértői vélemény szerint az alperes által megjelölt különvagyon 1/3-a volt csupán.

Az alperes tehát - további különvagyon bizonyítottsága hiányában - az ingatlan tulajdoni arányaira vonatkozó részében alaptalanul támadta az elsőfokú bíróság ítéletét.

Alaptalanul támadta az alperes a kiköltözésre kötelező ítéleti rendelkezést is. A közös tulajdon megszüntetésével a bentlakó tulajdonostárs tulajdonjogán alapuló használati jogosultsága is megszűnik, jogalap ... birtokossá válik, és a Ptk. 193.§ (1) bekezdése alapján köteles a lakást az arra jogosult árverési vevő birtokába bocsátani. Helyesen járt el ezért az elsőfokú bíróság, amikor az

alperest kiköltözésre kötelezte, döntése megfelel a jelen ügyben még alkalmazandó 1/2008.(V.19.) PK vélemény II. pontjában adott iránymutatásnak.

II/2. Többlethasználati díj:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével az alperes által fizetendő többlethasználati díj vonatkozásában nem ért egyet.

A jelen jogvita elbírálásánál még alkalmazandó 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 140.§ (1) bekezdése szerint a tulajdonostársak mindegyike jogosult a dolog birtoklására és használatára, e jogot egyik tulajdonostárs sem gyakorolhatja a többiek jogainak és törvényes érdekeinek a sérelmére. A Ptk. 141.§-a pedig úgy rendelkezik, hogy a dolog hasznai, a tulajdonostársakat a tulajdoni hányaduk arányában illeti meg. Az idézett rendelkezések alapján a bírói gyakorlat következetes abban, hogy a tulajdonostársnak elsődlegesen az ingatlan birtoklására és használatára van joga, pénzbeli térítést csak akkor igényelhet, ha a tulajdoni hányadának megfelelő használatra a felek megállapodása vagy a bíróság döntése következtében nincs módja, vagy a tulajdonostárs attól jogellenesen elzárja (BH1992. 313., BH2003. 408). A használattól történő jogellenes elzárásnak minősül az is, ha a tulajdonostárs felróható magatartásával a közös használatot lehetetlen... teszi. A fentiekből tehát az következik, hogy többlethasználati díj nem jár annak a házastársnak, aki a közös tulajdonú ingatlan használatának jogával önként hagyott fel, illetve annak, aki a használat jogával él.

A/10. számú hatályon kívül helyező végzésében külön rámutatott arra, hogy a felperesnek kell bizonyítania a többlethasználati díj iránti igény jogalapját, és arra is, hogy az addig rendelkezésre álló bizonyítékok a kereset jogalapját - az alperes durva tetteles magatartását - nem bizonyítják. Az ítéletábra utalt arra is, hogy a meghallgatott tanúk (.../20. számú jegyzőkönyv, a felperes unokahúga, 3. oldal, felülről a 3. bekezdés,, a felperes testvére, 5. oldal, ..., a felperes gyermeke 9. oldal, míg ..., az alperes gyermeke, 14. oldal alulról a 3. bekezdés, ... az alperes keresztlánya, 12. oldal alulról az 5. bekezdés.) nyilatkozatai ellentmondásosak.

A megismételten eljárásban az elsőfokú bíróság ismételten kihallgatta a tanukat, a megismételt bizonyítás sem hozott azonban a felperesi kereset jogalapja tekintetében eredményt. A felperesi, illetve alperesi családtagok eltérő, egymással ellentétes előadást tettek, a felperesi családtagok az alperes agresszivitására tettek nyilatkozatot, míg az alperes családtagjai állították, hogy az alperes békés, nyugodt természetű.

A kihallgatott tanúk vallomása alapján csupán az volt megállapítható, hogy a felperes rosszul érezte magát az ingatlanban, a rossz hangulat miatt egyre többet tartózkodott a beteg édesanyjánál, majd az édesanyja ápolása miatt hagyott fel az életvitelszerű lakáshasználattal úgy, hogy ennek ellenére az elköltözést követően is ragaszkodott ahhoz, hogy az ingatlanba a bejárást az alperes biztosítsa, a lakás egyik szobáját tárolásra azóta is használja, egyik szobában pedig gyermekei dolgai vannak, az alperes tehát nem kizárólagos használója az ingatlannak.

A felperes által hivatkozott kizárásra akkor került sor, amikor a felperes életvitelszerűen nem lakta az ingatlant, ezért e tény a keresetet nem alapozza meg, sokkal inkább azt támasztja alá, hogy az alperesnek szándékában állt a kizárólagos használat a felperes távozását követően, azt azonban a felperes akadályozta meg azzal, hogy rendőri közbenjárással kényszerítette ki a bejutást az ingatlanba.

A többlethasználati díj iránti kereset a fentiek okán - egyrészt az alperesi kizárólagos, illetve

tényleges többlethasználat hiányában, másrészt, mert a felperes a lakás életvitelszerű használatával önként hagyott fel - alaptalan. E körben a fellebbezés alapos volt, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a többlethasználati díj iránti keresetet elutasította.

II/3. Rezsiköltség:

Az rezsiköltség meg nem fizetésére alapított alperesi beszámítási kifogása elutasításával a másodfokú bíróság egyetért. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok helyes mérlegelése eredményeként helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes, amíg a közös lakásban lakott, a reá jutó, alperes által kiszámított rezsiköltséget megfizette. E részben az alperes fellebbezése alaptalan volt.

A fentiek okán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján, és az alperes tulajdonába adta a vagyonmérleg 26. tétele szám alatt feltüntetett ... személygépkocsit 250.000 forint értékben, erre tekintettel felemelte az alperes által értékkiegyenlítés címén fizetendő összeget 5.253.587 forintra a késedelmi kamatfizetés tőkeösszegének érintetlenül hagyása mellett, mellőzte az alperes többlethasználati díj fizetésére kötelezését, e körben a keresetet elutasította, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyta azzal a kiegészítéssel, hogy miután a felek egyező előadása szerint a felperes tulajdonába kerülő ingóságok az alperes birtokában vannak, kötelezte az alperest azokat 15 napon belüli kiadására.

Az alperes fellebbezése részben volt sikeres, ennek mértékére figyelemmel azonban a másodfokú bíróság a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján úgy rendelkezett, hogy mindegyik fél maga viseli a másodfokú eljárás során felmerült költségét. A peres felek személyes költségmentességére figyelemmel az Itv. 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján a feljegyzett másodfokú eljárási illetéket az állam viseli.

Pécs, 2017. október 26.

Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Berki Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Gyöngyösi... dr. Antók Éva s.k. bíró